

Анотація навчальної дисципліни
«Географічні основи регіонального розвитку»

1. Назва дисципліни – «Географічні основи регіонального розвитку»
2. Лектор –
3. Статус – за вибором
4. Курс – 1 курс бакалавр, семестр – 2.
5. Кількість: кредитів – 5; академічних годин – 150 (лекції – 24, практичні заняття – 24, самостійна робота – 102).
6. Опис курсу:

Метою курсу є сформувати у студентів сучасне розуміння територіальної організації регіонів, регіонального розвитку та політики, зокрема: навчити аналізувати соціально-економічні, екологічні та просторові процеси на регіональному рівні; розвинути здатність розробляти стратегії, плани й програми розвитку регіонів з урахуванням демографічних, економічних, природно-ресурсних і соціокультурних особливостей; сприяти оволодінню методиками прогнозування, планування та управління територіями.

Завдання курсу: забезпечити знання теоретичних основ регіоналізації та територіальної організації регіонів; ознайомити з ключовими поняттями та принципами регіональної політики; навчити методам аналізу соціально-економічного розвитку регіонів, якості життя населення та функціонування господарства; розвинути практичні навички планування територій і розробки регіональних стратегій сталого розвитку; залучити студентів до оцінки впливу демографічних, екологічних і економічних факторів на регіональний розвиток; ознайомити з досвідом регіоналізації України та міжнародними прикладами регіонального управління.

Зміст курсу: Теоретичні засади територіальної організації регіонів. Поняття "територіальна організація" та її значення для життєдіяльності суспільства. Регіоналізація як ключовий процес організації господарства і населення. Регіоналізація та регіональна політика України. Основи регіональної економіки та політики. Історія становлення та сучасні принципи державної регіональної політики. Досвід регіоналізації в Україні та основні суспільно-географічні аспекти. Природно-ресурсний потенціал регіонів. Аналіз природно-ресурсного потенціалу регіонів. Земельні ресурси, біосферний потенціал, територіальні можливості. Демографічна ємність територій і географічне положення регіонів. Демографічна політика та геодемографія. Управління демографічним розвитком на державному та регіональному рівнях. Методи аналізу та прогнозування демографічних процесів. Суспільно-географічні аспекти демографічної політики України. Соціально-економічна структура регіонів. Секторна структура господарства регіонів. Галузевий аналіз промисловості, сільського господарства, транспорту. Порівняльний аналіз регіонів за структурою та спеціалізацією господарства. Планування територій та географічне прогнозування. Геопланування як сучасний напрям географії. Генеральна схема планування території України. Цільові установки та методологія геопланування регіонів. Екологічна безпека регіонів. Територіальна організація екологічної безпеки. Формування регіональної екологічної політики. Принципи та механізми природоохоронної діяльності. Розробка стратегій і програм регіонального розвитку. Методологія створення

стратегій сталого розвитку регіонів і міст. Врахування економічних, екологічних і соціальних факторів у плануванні. Приклади успішних регіональних стратегій (національний та міжнародний контекст).

7. *Форми та методи навчання* – лекції, практичні заняття та самостійна робота студентів згідно програми курсу.

8. *Форми організації контролю знань, система оцінювання* – усне опитування (індивідуальне, комбіноване, фронтальне), експрес-опитування, виконання практичних завдань та їх перевірка, контрольні роботи (поточна та підсумкова).

9. *Навчально-методичне забезпечення*: Опорні конспекти лекцій, методичні розробки практичних занять.

10. *Мова викладання* – українська.